

26 Iulie 2007, nr. 265

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii privind modificarea unor acte legislative (Legea ocrotirii sănătății, Legea privind completarea art.11 din Legea ocrotirii sănătății)

(înregistrat în Parlament cu numărul 2760 din 20 Iulie 2007)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii privind modificarea unor acte legislative (Legea ocrotirii sănătății, Legea privind completarea art.11 din Legea ocrotirii sănătății).

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Sănătății, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Nota explicativă menționează următoarele cu referință la scopul promovării proiectului: "Întru valorificarea investițiilor statului în pregătirea cadrelor medicale, atragerea tinerilor specialiști pentru activitate în raioanele republicii și asigurarea populației cu asistență medicală, urmează a fi implementate mecanisme de cointeresare și motivare a absolvenților instituțiilor de învățământ în continuarea activității profesionale, cum ar fi acordarea facilităților prevăzute în articolul 11 al Legii ocrotirii sănătății tuturor tinerilor specialiști în contextul plasării în câmpul muncii în orașele și satele (comunele) cu excepția teritoriilor de bază ale municipiilor Chișinău și Bălți pe un termen de 3 ani, conform repartizării Ministerului Sănătății.

Fundamentarea proiectului

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

- 5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă**

- 6. Suficiența argumentării.** Nota explicativă invocă următoarele argumente în favoarea promovării proiectului: "Din cauza mai multor impedimente de ordin social și material, tinerii specialiști nu doresc să activeze atât în sate, cât și în localitățile reședință a raioanelor. [...] Medicii, instruiți timp de 8-10 ani, după absolvire nu se plasează în câmpul muncii în sistemul sănătății, dând prioritate altor ramuri ale economiei sau emigrând peste hotarele țării. [...] În rezultatul agravării continue a asigurării spitalelor raionale cu personal medical, a devenit extrem de necesară acordarea facilităților tuturor tinerilor specialiști angajați în câmpul muncii în orașele și satele (comunele) republicii cu excepția teritoriilor de bază ale municipiilor Chișinău și Bălți."

Considerăm această argumentare întemeiată, suficientă și valabilă pentru promovarea proiectului.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză. Cu toate acestea, asemenea referințe nu se conțin în textul proiectului și în nota explicativă.

8. Fundamentarea economico-financiară. Nota explicativă nu conține nici o referință la cheltuielile din bugetul public necesare pentru implementarea prevederilor proiectului. Adoptarea proiectului în lipsa unei estimări a cheltuielilor aferente încalcă prevederile art.20 lit. d) al Legii nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative, potrivit căruia: "Concomitent cu elaborarea proiectului de act legislativ, grupul de lucru întocmește o notă informativă care include: d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură".

Accentuăm, că în lipsa disponibilității fondurilor, promovarea proiectului va fi lipsită de sens.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Proiectul nu conține prevederi ce contravin legislației în vigoare. Cu toate acestea, proiectul conține formulări referitoare la subdiviziunile administrativ teritoriale ale țării, care nu sînt reglementate de Legea nr.764-XV din 27.12.2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Proiectul introduce un termen nou care nu are o definiție în legislație sau în proiect și anume "teritorii de bază ale municipiilor Chișinău și Bălți". Conform Anexei nr.2 a Legii nr.764-XV din 27.12.2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova:

* municipiul Chișinău numără un total de 35 localități, inclusiv municipii (1), sectoare ale municipiului (5), orașe (6), localități din componența orașelor (2), sate comune (12), localități din componența satelor comunelor (2)

* municipiul Bălți numără un total de 3 localități, inclusiv municipii (1), sate comune (2), localități din componența satelor comunelor (2).

Fiind vorba despre acordarea înlesnirilor tinerilor specialiști în domeniul medicinei în funcție de criteriul teritorial, este necesară specificarea acelor localități din cadrul municipiilor Chișinău și Bălți care sînt considerate "teritorii de bază" ale lor, în sensul proiectului sau înlocuirea expresiei neconsacrate în legislație de "teritoriu de bază" a unui municipiu cu terminologia consacrată în Legea nr.764-XV din 27.12.2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu reglementează activități ale autorităților publice locale. Cu toate acestea, în cazul neînlăturării formulării deficiente de "teritorii de bază", autoritățile publice responsabile de repartizarea tinerilor specialiști după absolvirea instituțiilor educative de profil medical (Ministerul Sănătății), vor avea atribuția discreționară prea largă de a interpreta, inclusiv de o manieră coruptibilă, noțiunea "teritoriilor de bază" ale municipiilor Chișinău și Bălți. După caz, autoritatea publică poate fi "tentată" să considere o anumită localitate din componența acestor municipii drept "teritoriu de bază", iar într-un alt caz nu, afectînd dreptul tinerilor specialiști la primirea înlesnirilor prevăzute în dependență de propriile interese.

Concluzii

În concluzie, considerăm că proiectul este afectat de formulări defectuoase, care, pe lângă faptul că introduc termeni noi cărora le lipsește o definiție în legislație sau în proiect, sînt de natură să acorde atribuții excesive autorităților publice chemate să aplice prevederile proiectului.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției